KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2021/2314

(2021. gada 14. decembris)

par pieprasījumu reģistrēt Eiropas pilsoņu iniciatīvu *INICIATIVA EVE PARA LA CREACION DEL DERECHO DE DECISION* (“*EVE* INICIATĪVA PAR LEMTTIESĪBU NOTEIKŠANU”) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/788

(Autentisks ir tikai teksts spāņu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/788 (2019. gada 17. aprīlis) par Eiropas pilsoņu iniciatīvu ([1]) un jo īpaši tās 6. panta 4. punktu,

tā kā:

(1) 2021. gada 9. septembrī Komisijai tika iesniegts pieprasījums reģistrēt Eiropas pilsoņu iniciatīvu “*EVE* INICIATĪVA PAR LEMTTIESĪBU NOTEIKŠANU”.

(2) Komisija ar 2021. gada 5. oktobra lēmumu vēstules veidā (C(2021)7294 final) saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punktu informēja organizatoru grupu, ka minētās regulas 6. panta 3. punkta pirmās daļas a), d) un e) apakšpunktā noteiktās reģistrācijas prasības ir izpildītas un ka 6. panta 3. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts nav piemērojams. Tomēr Komisija arī paskaidroja, ka iniciatīva neatbilst Regulas (ES) 2019/788 6. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta prasībai. Tāpēc Komisija aicināja organizatoru grupu grozīt iniciatīvu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punkta pirmo daļu. Komisija vērsa organizatoru grupas uzmanību uz to, ka Regula (ES) 2019/788 neļauj pilsoņu iniciatīvām iesniegt priekšlikumus Līgumu pārskatīšanai. Turklāt Komisija aicināja organizatoru grupu norādīt, kuru Savienības tiesību aktu tā aicina Komisiju ierosināt, un precizēt šāda(-u) tiesību akta(-u) saturu.

(3) Organizatoru grupa 2021. gada 19. oktobrī nosūtīja Komisijas dienestiem vēstuli, kurā uzdoti jautājumi par i) prasību iesniegt “priekšlikumu”, apgalvojot, ka tiesību aktu priekšlikumu izstrāde ir Komisijas uzdevums; un ii) iniciatīvas izskatīšanu un iespēju tikties ar Komisijas pārstāvjiem, lai kopīgi novērtētu ierosināto *EVE* projektu (kura mērķis būtu veicināt jaunu “lemttiesību” izveidi) un izstrādātu iniciatīvas saturu (kļūdaini atsaucoties uz Regulas (ES) 2019/788 15. pantu, kas attiecas tikai uz derīgām iniciatīvām). Komisijas dienesti 2021. gada 5. novembra atbildē atkārtoti norādīja, ka iniciatīvas mērķiem ir jāatbilst Regulas (ES) 2019/788 6. panta 3. punkta nosacījumiem.

(4) Organizatoru grupa 2021. gada 17. novembrī iniciatīvu iesniedza atkārtoti. Lai gan iniciatīva bija pārstrādāta, tās būtība palika nemainīga, neraugoties uz Komisijas aicinājumu ņemt vērā tās 2021. gada 5. oktobra lēmumā veikto novērtējumu.

(5) Iniciatīvas mērķi ir aprakstīti šādi: “Ņemot vērā dokumentā “*EVE* iniciatīvas PRIEKŠLIKUMS” pievienoto dokumentāciju, mēs lūdzam Eiropas Komisiju sagatavot visus tiesību aktus, kas Eiropas Komisijai varētu būt nepieciešami, lai noteiktu lemttiesības (kas ir cilvēktiesības), un nodot tos valsts iestādēm. Tas radītu tiešas demokrātijas sistēmu, kurā pilsoņi varētu pieņemt saskaņotus lēmumus jautājumos, kas skar kopīgas vai sabiedrības intereses, un tādējādi īstenot tautas suverenitāti gan ar pārstāvju starpniecību, gan bez tiem. Ņemot vērā šā lūguma apmēru, iniciatīva ir iesniegusi priekšlikuma projektu, ko varētu izmantot lemttiesību noteikšanā. Tādēļ tā lūdz apsvērt arī šādas trīs iespējas: 1) ES un tās iestādes pašas savā vārdā varētu noteikt iniciatīvas pieprasītās tiesības; 2) ES varētu izveidot īpašu veidu, kā iepriekš izskatīt priekšlikuma īstenošanas iespējas un pēc tam nodrošināt, ka

([1]) OV L 130, 17.5.2019., 55. lpp.

priekšlikums tiek izstrādāts kopā ar visām iespējamām kompetentajām pusēm ES; 3) ES varētu dot atļauju izstrādāt un pārbaudīt priekšlikumu publiski; to darītu konkrētā puse (vai tās vārdā) vai tikai attiecībā uz priekšlikumu." Turklāt iniciatīvā ir norādīts, ka tās mērķis ir sasniegt vispārējo mērķi "izveidot jebkādu aktu vai darbību, kas vajadzīga, lai radītu EPI priekšmetu", kas, iespējams, attiecas uz "lemttiesību" satura izstrādi un/vai (projekta, kura rezultātā tiktu ieviestas jaunās "lemttiesības") īstenošanu.

(6) Ar šo iniciatīvu organizatoru grupa aicina Komisiju iesniegt priekšlikumu par jaunu pamattiesību noteikšanu, ar kurām būtu jāizveido "tiešas demokrātijas sistēma" Savienības iestāžu līmenī, kurā pilsoņi "saskaņoti" var lemt "kopīgos vai publiskos jautājumos", tādējādi kopīgi īstenojot "tautas suverenitāti". Organizatoru grupa uzskata, ka tas būtu jāpanāk vai nu 1) "ES savā vārdā", 2) "pilnvarojot" *EVE* iniciatīvas un projekta privātos pārstāvjus šā mērķa izstrādei, vai 3) "saistībā ar *EVE* projektu". Organizatoru grupa precizē, ka šāds priekšlikums var ietvert izmaiņas Līgumos, bet, pēc tās domām, Regula (ES) 2019/788 ļauj pilsoņu iniciatīvām lūgt Komisiju iesniegt šādu priekšlikumu. Saskaņā ar 2. vai 3. variantu organizatoru grupa ierosina, ka Komisija "pilnvaro" privātu projektu ("*EVE* projekts"), kura mērķis būtu veicināt jauno pamattiesību noteikšanu. Visi pārējie pavaddokumentā izklāstītie mērķi kalpo vispārējam mērķim ieviest šīs jaunās tiesības.

(7) Saskaņā ar LES 11. panta 4. punkta pirmo daļu un Regulas (ES) 2019/788 1. pantu Eiropas pilsoņu iniciatīva ir iniciatīva, ar ko aicina Komisiju saskaņā ar tās pilnvarām iesniegt atbilstīgu priekšlikumu jautājumos, kuros pēc pilsoņu ieskata Līgumu īstenošanai ir nepieciešams Savienības tiesību akts, un kura ir saņēmusi vismaz viena miljona tiesīgo parakstītāju atbalstu, kuri pārstāv vismaz vienu ceturtdaļu visu dalībvalstu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/788 6. panta 3. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu Komisija nereģistrē pilsoņu iniciatīvu, ja tā "acīmredzami pārsniedz Komisijas pilnvaras Līgumu īstenošanas vajadzībām iesniegt priekšlikumu par Savienības tiesību akta pieņemšanu".

(8) Spriedumā lietā T-611/19 Vispārējā tiesa nolēma, ka tiesību akta jēdziens LES 11. panta un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 211/2011 ([2]) 2. panta 1. punkta un 4. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē saskaņā ar LESD 288. pantu attiecas uz iestāžu pieņemtām regulām, direktīvām, lēmumiem, ieteikumiem un atzinumiem. Regula (ES) Nr. 211/2011 no 2020. gada 1. janvāra ir atcelta un aizstāta ar Regulu (ES) 2019/788. Tomēr pilsoņu iniciatīvas darbības joma un reģistrācijas juridiskie nosacījumi nav mainījušies. Regula (ES) 2019/788 neļauj ar pilsoņu iniciatīvām lūgt Komisiju ierosināt izmaiņas Līgumos, tā ļauj iniciatīvām tikai lūgt Komisiju tās pilnvaru ietvaros ierosināt sekundāros tiesību aktus Līgumu īstenošanas nolūkā.

(9) Kā atzīst organizatoru grupa, iniciatīvas mērķis būtu jāsasniedz, grozot Līgumus, un to nevarētu sasniegt ar LESD 288. pantā minētiem tiesību aktiem. Turklāt, ciktāl iniciatīva piedāvā uzsākt privātu projektu ("*EVE* projekts"), kura mērķis būtu veicināt jaunu "lemttiesību" izveidi, Komisija norāda, ka tas arī neietvertu šādu aktu priekšlikumus.

(10) Šo iemeslu dēļ iniciatīva "*EVE* INICIATĪVA PAR LEMTTIESĪBU NOTEIKŠANU" acīmredzami neietilpst Komisijas pilnvarās iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus Regulas (ES) 2019/788 6. panta 4. punkta trešās daļas c) apakšpunkta nozīmē.

(11) Tādēļ reģistrācijas pieprasījums būtu jānoraida,

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 211/2011 (2011. gada 16. februāris) par pilsoņu iniciatīvu (OV L 65, 11.3.2011., 1. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Eiropas iniciatīvu "*EVE* INICIATĪVA PAR LEMTTIESĪBU NOTEIKŠANU" nereģistrē.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts pilsoņu iniciatīvas "*EVE* INICIATĪVA PAR LEMTTIESĪBU NOTEIKŠANU" organizatoru grupai, ko pārstāv kontaktpersonas *Eberardo SÁNCHEZ LÓPEZ* un *Juan Carlos ESCUDERO GONZÁLEZ*.

Strasbūrā, 2021. gada 14. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas vietniece
Věra JOUROVÁ